

Қурилиш-монтаж ишларни мажбурий суғурталаш бўйича шартнома (8,9 ва 13 класслар)

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Молия Вазирлигининг 25.11.2022 йилдаги СФ-серияли 050411-сонли Лицензияси ва Низом асосида фаолият кўрсатувчи, қуйида «Суғурталовчи» деб аталадиган «**ISHONCH SUG'URTA KOMPANIYASI**» **ҚК АЖ** номидан _____ Бош ишончнома асосида ҳаракат қилувчи Тошкент вилояти филиал директори _____ (кейинги ўринларда «Суғурталовчи» деб аталади) ва _____ номидан Низом асосида иш кўрувчи Директори _____ (кейинги ўринларда «Суғурта қилдирувчи» деб аталади), кейинги ўринларда суғурта шартномаси бўйича Томонлар ҳам деб аталади, ушбу Шартномани қуйидагича туздилар:

1. УМУМИЙ ШАРТЛАР

1.1. Шартноманинг предмети сифатида Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамасининг 20.12.1999 йилдаги 532-сонли Қарорига биноан қурилиш-монтаж ишлар (ҚМИ) ва Суғурта қилдирувчининг учинчи шахслар олдидаги масъулияти мажбурий суғуртаси белгиланади. Ушбу шартнома Анкета-аризага ва 1-сонли Иловага асосланган ҳолда тузилган бўлиб, улар шартноманинг ажралмас қисми деб тан олинади.

1.2. Мазкур шартноманинг объекти бўлиб, Суғурта қилдирувчининг унинг мол-мулкига етказилган зарар ва учинчи шахслар олдидаги масъулияти билан боғлиқ мулкий манфаатларидир.

Суғурта қилдирувчининг мол-мулки деганда Шартноманинг 1-сонли Иловасида кўрсатиб утилган бинолар, иншоотлар, асбоб-ускуналар, машиналар, уларга эҳтиёт қисмлар, материаллар ва қурилиш майдонида бўлган ҳамда суғурта шартномасида қайд этилган қурилиш ва монтаж буюмини ўзида ифодалайдиган бошқа мол-мулк, шунингдек қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишда учинчи шахсларнинг ҳаётига, соғлиғига ва мол-мулкига зарар етказилганлиги учун суғурталанувчининг жавобгарлиги ҳисобланади.

1.3. Суғурта жойи, манзили: _____ **1**-сонли Иловасида кўрсатиб ўтилган. Мулк фақат шу манзил бўйича суғурталанган деб ҳисобланади. Агар суғурталанган мулк шу манзилдан бошқа жойга кучирилса, суғурта химояси тўхтатилади.

1.4. Наф олувчи деб учинчи шахслар олдидаги жавобгарлик бўйича Жабрланганлар ва уларнинг ворислари белгиланади.

1.5. Мол-мулкнинг суғурта (хақиқий) қиймати Лойиха ва Смета _____ сўм.

1.6. Мол-мулк бўйича суғурта пули _____ сўм, бу хақиқий қийматдан 80 % ни ташкил қилади.

1.7. Жавобгарлик бўйича суғурта пули 10 000 000,00 (ўн миллион) сўм, шу жумладан:

Хаёт/соғлиғига зарар етказилса 5 000 000,00 (беш миллион) сўм;

Учинчи шахслар мулкига зарар етказилса 5 000 000,00 (беш миллион) сўм.

1.8. Суғурта мукофоти: мол-мулк бўйича _____ сўм.

1.9. Умумий суғурта мукофот _____ сўмни ташкил этади ва Суғурталовчининг ҳисоб рақамига ёки унинг суғурта агентига ушбу Шартномани томонлар имзолагандан сўнг, 5 (беш) банк куни ичида Суғурта қилдирувчи томонидан тўланиши керак. Агар суғурта мукофоти 30 кундан ортиқ тўланмаса, Суғурталовчи мазкур шартномани бекор қилишга ҳақли.

1.10. Шартсиз франшиза суғурта пулидан 0,00 % ташкил қилади.

1.11. Мазкур шартнома унинг тузилган кунидан бошлаб кучга киради агар Суғурта қилдирувчи томонидан суғурта мукофоти (ёки унинг келишилган қисми) Шартноманинг 1.9 бандида келишилган муддатда тўланган бўлса, ёки суғурта мукофоти тўланган куннинг санасидан бошлаб кучга киради агар суғурта мукофоти кечиктириб тўланса. Суғурталовчининг суғурта товонларини тўлаш бўйича мажбуриятлари суғурта мукофоти тўланган санасидан бошлаб кучга киради. Суғурталовчи фақат Полисда кўрсатилган даврдаги содир бўлган суғурта ходисалар учун тўланган суғурта мукофотига мутаносиб равишда жавоб беради.

1.12. Суғурта полиси - суғурта шартномаси тузилганлигини ва суғурта қодаларининг шартларига кўра Суғурталовчининг суғурта товонини тўлаш бўйича мажбуриятлари кучга кирганлигини тасдиқловчи ҳужжат. Бу ҳужжат суғурта мукофоти ёки унинг биринчи қисми Суғурталовчига тўлангандан кейин 3 (уч) кун ичида берилади.

1.13. Мазкур Шартнома унга барча томонлар қўл қуйишгандан бошлаб, _____ гача амалда бўлади.

2. СУГУРТА ХОДИСАСИ

2.1 Мазкур шартнома бўйича Суғурталовчи қурилиш-монтаж ишларини олиб бориш даврида, суғурта жойида ва суғурта даврида қуйидаги суғурта химояни беради.

2.1.1. Суғурта қилдирувчининг мол-мулкнинг шикастланиши ёки нобуд бўлиши, қуйида келтирилган ходисалар тўфайли натижасида пайдо бўлган зарарларни қоплайди:

- **ёнғиннинг таъсири, газ ва бугнинг портлаши;**
- **табiiй офатлар - ҳалокатли табiiй ҳодисалар;**
- **сув таъминоти, иситиш, канализация ёки ёнғинни автоматик ўчириш тизимларидаги фалокат;**
- **бузиб кириб ўғирлик қилиш, боскинчилик ва талончилик;**
- **дераза, кўзгу, витрина ойналарини синиши;**
- **Суғурта қилдирувчига тегишли бўлмаган транспорт воситаларининг босиб кетиши;**
- **қиска туташув, ортиқча қуватланиш ва элетр носозлик;**

• **қурилиш механизмларини, материаллар ва конструкцияларни қулаб тушиши.**

2.1.2. Учинчи шахсларнинг ҳаёти, соғлиғи ёки мулкига етказилган зарарлар учун, агар бу зарарлар қурилиш-монтаж ишлари олиб борилганда ва Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги асосида шу зарарларни қоплаш мажбурияти Суғурта қилдирувчига юкланган бўлса.

Суғурта қилдирувчининг зарарларни қоплаш мажбуриятлари қонуний кучга кирган суднинг қарори асосида Наф олувчи (Жабрланувчи) фойдасига бўлиши шарт.

Мазкур шартнома бўйича шартнома мuddатида содир бўлган куйдаги суғурта ходисалари қопланади:

- - **жисмоний шахсларнинг ҳаёти ва соғлиғига етказилган зарар (жисмоний зарар);**
- - **жисмоний ва/ёки юридик шахсларнинг мулкни нобут бўлиши, шикастланиши билан боғлиқ зарар (мулкий зарар).**

3. СУҒУРТА ХОДИСАСИДАН ИСТИСНОЛАР

3.1. Мазкур Шартнома бўйича қуйидагилар натижасида бевосита ёки билвосита пайдо бўладиган зарарлар қопланмайди:

- ҳар хил ҳарбий ҳаракатлар ёки ҳарбий тадбирлар ва уларнинг оқибатлари, миналар, бомбалар, бошқа уруш қуролларининг таъсири, халқ ғалаёнлари ва иш ташлашлар, терроризм, мусодара қилиш, реквизиция, мол-мулкни хатлаб қўйиш, ҳарбий ёки фуқаро маъмурлари ва бирор бир сиёсий ташкилотларнинг фармойишига кўра мол-мулкнинг йўқ қилиниши ёки шикастлантирилиши;
- ядро портлаши, радиация ва радиоактив захарланиш;
- суғурта қилдирувчига, фойдасига суғурта тузилган шахсларнинг ёки уларнинг вакилларининг қасддан қилган ҳаракати ёки қўпол эҳтиётсизлиги;
- суғурта қилдирувчига, фойдасига суғурта тузилган шахсларга ёки уларнинг вакилларига суғурта ҳодисаси бошлангунгача маълум бўлган хатолар, камчиликлар ёки нуқсонлар;
- лойиҳа-смета ҳужжатларида назарда тутилмаган ишларнинг қисман ёки умуман тўхтатилиши;
- айрим буюмларнинг коррозияга учраши, чириши, табиий эскириши, ўзидан-ўзи ёниши ёки бошқа табиий хоссалари, бунда ушбу ҳодисалар келтириб чиқарган бахтсиз ҳодисалар натижасида бошқа суғурта қилинган буюмлар шикастланишидан кўрилган зарарнинг ўрни қопланиши шарт;
- лойиҳа-смета ҳужжатларида назарда тутилмаган тажриба ёки тадқиқот ишлари;
- қурилиш техникаси ва транспорт воситалари ички томонининг ташқи омилларга боғлиқ бўлмаган ҳолда синиши натижасида шикастланиши.

3.2. Мазкур шартнома куйдагиларни ҳам қопламайди:

а) Суғурта қилдирувчининг шунингдек объектлар қурилишида фойдаланиладиган нуқсонли материаллар, буюмлар ёки уларнинг қисмлари алмаштирилиши, тузатилиши ёки созланиши қийматини, шунингдек ишларни амалга оширишдаги хатолар қийматини ҳам тўламайди. Ушбу истисно дахл қилинган нуқсонли материаллар ва буюмлар билангина бевосита чекланиб қолади, аммо материаллар ёки ишлардаги бундай нуқсонлар натижасида тўғри қурилган объектлар ва буюмларга етказилган зарар қопланишини истисно қилмайди;

б) Ёнилғи-мойлаш материаллари, кимёвий моддалар, совутиш суюқликлари ва бошқа ёрдамчи материаллар, суғурта қилинган объект томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулот (суғурталанган таваккалчиликлар учун зарур бўлган қурилиш объектларидан ташқари), қимматбаҳо металллар, тошлар, санъат асарлари, ҳужжатлар ва қимматли қоғозларнинг нобуд бўлиши ёки шикастланиши, шунингдек фақат хатлов пайтида аниқланган зарар, бой берилган фойда ёки шартномавий жарималар сингари бирор-бир билвосита зарар суғурта билан қопланмайди.

3.3. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолатлар оқибатида содир бўлганда Суғурталовчи суғурта товонини тўлашни рад этишга ҳақлидир.

4. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

4.1. Мазкур шартноманинг амал қилиш даврида:

4.1.1. Суғурта қилдирувчи куйдаги ҳуқуқга эга:

- а) Суғурталовчи билан келишилган ҳолда суғурта шартномаси шартларига ўзгартиришлар киритиш;
- б) суғурта шартноманинг шартлари бўйича Суғурталовчидан тушунтиришларни олиш;
- в) полис йўқолган тақдирда, унинг дубликатини Суғурталовчидан олиш.

4.1.2. Суғурта қилдирувчининг мажбуриятлари:

- а) суғурта мукофотини ўз вақтида тўлаш;
- б) Суғурта қилдирувчи суғурталовчини суғурта суммаси ўзгарганлиги, шунингдек томонлар суғурта тўғрисидаги шартномани имзолашгандан кейин таваккалчиликда бўлган ўзгаришлар тўғрисида хабардор қилиши шарт. Объект қийматини 10 фоиздан зиёд кўпайтирувчи ўзгартиришлар суғурталовчига шартнома шартларини қайта кўриб чиқишни талаб қилиш ҳуқуқини беради;
- в) суғурта ҳодисаси рўй берганда кўрилиши мумкин бўлган зарарни бартараф этиш ёки камайитириш мақсадида оқилона ва мумкин бўлган чораларни кўриш. Бундай чораларни кўришда суғурта қилдирувчи суғурталовчининг кўрсатмаларига риоя қилиши керак, агарда бундай кўрсатмалар унга берилган бўлса;
- г) суғурта ҳодисаси рўй берган тақдирда, суғурта шартномаси шартларига асосан, дарҳол суғурталовчини ёзма равишда хабардор қилиш;
- д) ходимларни ишга ёллаш ва уларни назорат этишда эҳтиёткорлик чораларни кўриш;
- ж) қонунчилик ва/ёки ҳукумат органлари томонидан қўйилган барча талабларни бажариш;
- е) ёнғинга қарши тегишли барча асбоб-ускуналарни ва материалларни ишчи ҳолатда ушлаб туриш;

- ж) ходимларга ёнфинга қарши асбоб-ускуналарни ишлатишни ўргатиб, дархол ишлатишга тайёр туриш;
- з) хамма қурилиш материаллар ва конструкцияларни қурилишдаги талаб ва қоидаларга асосан тахлашни ва сақлашни таъминлаш;
- и) қурилиш объектни топширишига барча кўзда тутилган ёнфинга қарши воситаларни монтаж қилиш ва ишга тайёрлаш;
- к) қурилиш майдонини тусиб қўйиш ва унга бегоналарни киритмаслик;
- л) суғурта ҳодисаси рўй бериши билан зудлик билан суғурталовчига суғурта шартномасида кўрсатилган услуб ва муддати ичида суғурта товонни тўлаш ҳақидаги талабни кўриб чиқиш учун барча ҳужжатларни тақдим этиш.

4.1.3. Суғурталовчи куйидаги ҳуқуқларга эга:

- а) суғурта қилдирувчи (наф олувчи) суғурта товонни тўлашни талаб қилган вақтда ундан қўшимча маълумотларни талаб қилиш. Суғурта шартномаси амалдаги вақтда суғурта хавфини ортишига сабаб бўладиган ҳолатларда суғурта мукофотини қайта кўриб чиқиш;
- б) суғурта ҳодисаси эҳтимolini камайтиришга мулжалланган чора-тадбирлар ўтказиш;
- в) Суғурта қилдирувчи мазкур шартноманинг шартларини бажармаса ёки етарли даражада бажармаса суғурта товонини тўлашдан бош тортишга ҳақли;
- г) Суғурта қилдирувчи томонидан берилган ахборотни ва шартноманинг шартларини бажаришини текшириш.

4.1.4. Суғурталовчи мажбуриятлари:

- а) суғурта қилдирувчини суғурта шартноманинг шартлари билан таништириш, шартномада белгиланган муддатларда суғурта полисни тақдим этиш;
- б) суғурта ҳодисаси бўйича барча ҳужжатларни олиб, ҳодисани тан олгандан сўнг шартномада белгиланган муддатларда суғурта товонини тўлаш;
- в) мазкур шартномани амалдаги вақтида Суғурта қилдирувчига унинг талаби бўйича тегишли маслаҳат ва тушунчаларни бериш;
- г) суғурта қилдирувчининг мулкий аҳволи тўғрисидаги ўз касб фаолияти натижасида ўзи олган маълумотларни ошкор қилмаслик, бундан мустасно Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги асосида давлат органларига тақдим этилган маълумотлар.

5. СУГУРТА ДАЪВОСИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ

5.1. Суғурта воқеаси содир бўлганда Суғурта қилдирувчи ёки Наф олувчи куйдагиларни қилишлари лозим:

- а) Суғурталовчининг сўровномалари ва талабларини кутмай мумкин бўлган зарарларни камайтиришга барча чораларни кўриш;
- б) Суғурталовчига 7 (етти) календар кундай кечиктирмай ёзма равишда хабар бериш;
- в) суғурталанган мулкга тегишли бошқа суғурта ташкилотлари билан тузилган барча шартномалар тўғрисида ёзма равишда Суғурталовчини хабардор қилиш;
- г) зудлик билан воқеа тўғрисида ваколатли органларга хабар бериш.

5.2. Суғурталовчи томонидан суғурта даъвои кўриб чиқиш учун Суғурта қилдирувчи 30 (уттиз) кундан кечиктирмай:

- ўз хисобидан етказилган зарар сабаблари ва миқдори тўғрисида Суғурталовчининг талабига асосан батавсил маълумот ва ҳужжатларни тақдим этади;

- Суғурталовчига барча режа, спецификациялар, юк хатлар нусхаларини ва бошқа суғурта ҳодисасига таалуқли бўлган ҳужжатларни тақдим этади.

Суғурта қилдирувчи суғурта воқеани бартараф этишни, шикастланган мулкни тиклашни, таъмирлашни имкон даражасида Суғурталовчи томонидан кўздан кечиктирилгандан сўнг ва унинг билан ёзма равишда келишилган ҳолда амалга ошириши мумкин.

5.3. Суғурталовчи воқеа тўғрисида хабар олгандан сўнг 3 (уч) кун ичида объектни кўздан кечириши лозим. Суғурталовчи вакиллари суғурта воқеаси содир бўлган жойга, Суғурта қилдирувчининг тегишли ҳужжатларига зарарнинг сабабларини ва миқдорини аниқлаш учун эркин фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлишлари шарт.

5.4. Суғурта қилдирувчи ёзма ариза ва воқеага таалуқли барча ҳужжатларни топширгандан кейин икки томонлама комиссия тузилади, лозим бўлган ҳолларда унинг таркибига ташаббус билдирган томоннинг хисобидан ваколатли органлар вакиллари ҳам киритилади.

Суғурталовчи ва Суғурта қилдирувчи ўртасида вазиятлар, зарарнинг характери ва миқдори бўйича келишмовчиликлар бўлган тақдирда масала эксперт комиссияси томонидан ҳал қилинади.

Ҳар қайси томон ўз экспертини тайинлайди ва бу тўғрида иккинчи томонни хабардор қилади ҳамда ўз эксперти хизматида ҳақ тўлайди.

Ушбу қоида томонларнинг келишмовчиликларни қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа шаклларда ҳал этиш бўйича ҳуқуқларини чекламайди.

5.5. Барча талаб қилинган ҳужжатларни олгандан сўнг Суғурталовчи 15 (ўн беш) банк куни ичида суғурта товонини тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиши шарт.

6. СУГУРТА ТОВОНИНИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

6.1. Нобуд бўлган мол-мулк учун товон суммаси уни тиклаш ёки суғурта ҳодисаси вақтидаги алмаштиришлар қиймати билан, ушбу суммалардан қайси бири камроқлигидан келиб чиққан ҳолда, чекланади.

Шикастланган мол-мулкни тузатиш харажатлари унинг ҳақиқий қийматидан ёки суғурта ҳодисаси вақтидаги алмаштириш қийматидан ортиб кетган тақдирда у нобуд бўлган деб ҳисобланади.

Мол-мулк шикастланган тақдирда уни бевосита суғурта ҳодисаси бошланишидан олдинги ҳолатига келтириш учун зарур тузатиш харажатлари тўланади.

6.2 Агар мазкур шартнома тузилиш кунига суғурта пули мулкнинг суғурта қийматидан (Лойиха бўйича смета қийматидан) камроқ бўлса, унда суғурта товони мутаносиб равишда тўланади. Агар суғурта шартномасида кўрсатилган мол-мулкнинг суғурта пули суғурта қийматидан ортиқ бўлса, шартнома суғурта пулининг суғурта қийматидан ортиқ бўлган қисмида ўз-ўзидан ҳақиқий бўлмайди. ЎР ФКнинг 935 бандига асосан суғурта пули суғурта қийматига мутаносиблиги Суғурталовчи томонидан суғурта ҳодисаси содир бўлганда аниқланиши мумкин. Агар зарар миқдори шартномада кўрсатилган шартсиз франшизадан ошмаса, унда Суғурталовчи товонларни тўлашдан озод этилади, агар зарар миқдори шартномада кўрсатилган шартсиз франшизадан ошиқ бўлса, унда Суғурталовчи товонларни франшизани айриб тўлайди.

6.3. Суғурталовчи зарарни бартараф этиш ёки камайтириш мақсадида қилинган харажатларни, агар ушбу зарар суғурта шартларига кўра тўланиши керак бўлса, тўлайди.

6.4. Агар суғурта ҳодисаси бошланган вақтда Суғурталовчи томонидан суғурталанган мол-мулкка нисбатан бошқа суғурта шартномалари амал қилаётган бўлса, зарар товони ҳар қайси суғурталовчи томонидан мол-мулк суғурталанган суғурта суммаларига мутаносиб равишда тақсимланади ва Суғурталовчи зарар товонининг фақат ўз улушига тушган қисминигина тўлайди.

6.5. Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчига тўланган хар бир тўлов мазкур шартноманинг тегишли таваккалчилиги бўйича суғурта пулини камайтиради.

6.6. Агар зарар суммаси зарар етказишда айбдор бўлган шахс томонидан тўлиқ тўланган бўлса, Суғурта қилдирувчи суғурта товонига бўлган ҳуқуқини йўқотади. Агар зарар қисман ёки тўланадиган суғурта товонидан камроқ миқдорда ундирилган бўлса, бу ҳолда у Суғурта қилдирувчига етказилган зарар учун жавобгар шахсдан олган суммани ҳисобга олган ҳолда тўланади.

6.7. Суғурта ҳодисаси туғрисидаги Дололатномага комиссия ёки барча томонлар қўл қўйгандан сўнг 5 (беш) банк кўни ичида Суғурталовчи суғурта товонини **Суғурта қилдирувчига/Наф олувчига** тўлайди.

6.8. Суғурталовчининг суғурта товонини еки суғурта пулини тўлашни рад этиш туғрисидаги қарори Суғурта қилдирувчига (Наф олувчига) улар суғурта товонини еки суғурта пулини тўлашни сўраб мурожаат этганларидан кейин ўн беш кундан кечиктирмай хабар қилиниши ва рад этиш сабабларининг асослантилган далил-исботларини ўз ичига олган бўлиши лозим.

6.9. Агар суғурта ҳодисаси учинчи шахслар айби билан содир этилган бўлса ва уларга нисбатан Суғурта қилдирувчининг талаб ҳуқуқи бўлса, унда суғурта товонини тўлаб берган Суғурталовчи қоплаб берган зарар миқдоридан талаб қилиш ҳуқуқига эга бўлади. Суғурта товонини олган Суғурта қилдирувчи ўзидан Суғурталовчига ўтган суғурта ҳодисаси учун жавобгар шахсдан талаб қилиш ҳуқуқини амалга ошириш учун зарур бўлган барча ҳужжатларни Суғурталовчига бериши ҳамда талаб қилиш ҳуқуқини амалга ошириши учун барча чораларни кўриши лозим.

7. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИ ТУГАТИЛИШИ ВА БЕКОР ҚИЛИНИШИ

7.1 Мазкур шартнома хар бир томонларнинг ташаббуси билан муддатидан олдин бекор қилиниши мумкин, унинг учун ташаббус қилган томон бошқа томонни ёзма равишда 30 (уттиз) кун олдин огоҳлантиради. Бундан мустасно учинчи шахсларнинг манфаатига (Наф олувчига) зид бўлган ҳолатлар.

7.2. Агар Суғурталовчининг суғурта шартномаси шартларини бажармаганлиги сабабли Суғурта қилдирувчи шартномадан муддатидан илгари воз кечганда, у тўлаган суғурта мукофотлари унга тўла қайтарилади; бошқа ҳолатларда суғурта шартнома муддатидан илгари бекор қилинса, Суғурталовчига тўланган суғурта мукофотлар қайтарилмайди.

7.3. Суғурта шартномаси қуйидаги ҳолларда тугайди:

- а). шартноманинг амал қилиш муддати тугаганда;
- б). суғурталовчи суғурта шартномасида белгиланган мажбуриятини тўлиқ бажарганда;
- в). Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигида белгиланган бошқа ҳолларда.

7.4. Суғурталовчининг мажбуриятларини амал қилиш муддати қурилиш, монтаж ва синовлар мобайнида бўлади ва объектни қурилиш пудрати шартномасининг муддатида топширилишига мувофиқ белгиланади, лекин мазкур шартномада шартлашилган муддатдан ошмайди.

7.5. Агар Суғурта қилдирувчи/Наф олувчига боғлиқ бўлмаган сабаблар бўйича қурилиш уч ойдан ошмаган муддатга тўхтаб қолса, мазкур шартномани томонларнинг қўшимча ёзма келишувига асосида шу муддатга тўхтатиш мумкин. Қурилиш ишларини яна бошланиши Суғурта қилдирувчи томонидан ёзма мурожаатига асосан суғурта шартномасини давом эттиришга асос бўлади. Бу ҳолатда қўшимча суғурта мукофоти тўланмайди.

7.6..Суғурта қилдирувчи/Наф олувчига боғлиқ бўлмаган сабаблар бўйича қурилиш объектини консервация қилиш ҳолатларида Суғурталовчи шартномада қолган суғурта даврга мутаносиб равишда суғурта мукофотларни ўз харажатларини ушлаб қолган ҳолда қайтариб беради.

7.7.Объектни фойдаланишга топшириш муддати узайтирилган тақдирда, мазкур шартнома томонларнинг қўшимча келишувига кўра белгиланадиган қўшимча суғурта тўлови тўланиши шarti билан амал қилишда давом этади.

7.8.Агар қурилиш ишлари суғурта шартномасида белгиланган муддатдан олдим тугатилса, тўланган суғурта мукофотлар қайтарилмайди.

7.9.Суғурта мукофоти шартномада белгиланган муддатларда тўла ёки қисман тўланмаслиги "шартномани жиддий бўзилиши" ҳисобланади ва ЎЗР "Хўжалик субъектларининг шартнома-ҳуқуқий базаси туғрисида" Қонуннинг

15-бандига асосан Суғурталовчи томонидан шартномани бекор қилишга олиб келади.

8. ТОМОНЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Ўз зиммасига олган мажбуриятларни бажармаслик ёки етарли даражада бажармаслик учун томонлар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги бўйича жавобгардирлар.

8.2. Мазкур Шартнома имзолангандан сўнг **Суғурталовчи** белгиланган суғурта мукофоти тўланишини талаб қилиш ҳуқуқига эга бўлади, ва ўз вақтида тўланмаган ёки кечиктирилган холларда хар бир кечиктирилган кунига тўланадиган суммадан 0,2%, жаъми 50% дан ошмаган жарима қўйишга ҳақлидир. **Суғурта қилдирувчи** ўз навбатида, унга тегишли бўлган суғурта товони тўланиши кечиктирилган холларда хар бир кечиктирилган кунига тўланадиган суммадан 0,2%, жаъми 50% дан ошмаган жарима қўйишга ҳақлидир.

8.3. Томонлар шартномадаги жавобгарликдан форс-мажор ҳолатларида озод этиладилар. Бу ҳолатлар таъсирига тушган томон бошқа томонни зудлик билан ёзма равишда сабаблари ва қўтилган муддати тўғрисида огохлантиради.

9. НИЗОЛАРНИ КЎРИБ ЧИКИШ ТАРТИБИ

9.1. Суғурга шартномасидан келиб чиқадиган барча низо ва келишмовчиликлар музокаралар йўли билан ҳал қилинади.

9.2. Келишувга эришилмаган ҳолда эса, низо ва келишмовчиликлар Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигида кўзда тутилган тартибда ёки Ўзбекистон суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари Уюшмасини қошидаги Хакамлик судида ҳал этилади.

10. БОШҚА ШАРТЛАР

10.1. Мазкур Шартномага ўзгартиришлар ва қўшимчалар барча шартнома қатнашчиларининг розилиги билан ёзма равишда киритилиши мумкин.

10.2. Томонларнинг мазкур Шартномада баён қилинмаган ўзаро муносабатлари Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мувофиқ тартибга солинади.

10.3. Мазкур Шартнома икки нусхада хар бир томон учун биттадан тузилган бўлиб, барча нусхалар бир хил юридик кучга эгадир.